

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ
KHOA DƯỢC**

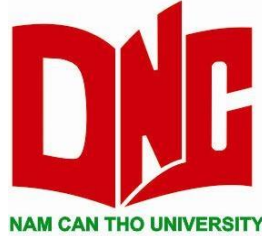
TRẦN THỊ CẨM TÚ

**PHÂN TÍCH TÌNH HÌNH SỬ DỤNG KHÁNG SINH
COLISTIN TRÊN BỆNH NHÂN VIÊM PHỔI BỆNH VIỆN
ĐIỀU TRỊ TẠI KHOA HỒI SỨC TÍCH CỰC – CHỐNG
ĐỘC BỆNH VIỆN ĐA KHOA TP. CẦN THƠ
TỪ 2017 – 2019**

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP DƯỢC SĨ ĐẠI HỌC

Cần Thơ – 2020

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ
KHOA DƯỢC**

TRẦN THỊ CẨM TÚ

**PHÂN TÍCH TÌNH HÌNH SỬ DỤNG KHÁNG SINH
COLISTIN TRÊN BỆNH NHÂN VIÊM PHỔI BỆNH VIỆN
ĐIỀU TRỊ TẠI KHOA HỒI SỨC TÍCH CỰC – CHỐNG
ĐỘC BỆNH VIỆN ĐA KHOA TP CẦN THƠ TỪ 2017 – 2019**

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP DƯỢC SĨ ĐẠI HỌC

Chuyên ngành: Dược lý – Dược lâm sàng

Mã ngành: 7720201

Người hướng dẫn: ThS. Nguyễn Bửu Huy

Cần Thơ – 2020

LỜI CẢM ƠN

Để có thể hoàn thành khóa luận tốt nghiệp, em đã nhận được sự hỗ trợ tận tình của Thầy – Cô, bạn bè và gia đình. Em xin dành những lời cảm ơn chân thành và sâu sắc nhất đến:

BS. CKII. Phan Thị Phụng - Trưởng khoa Hồi sức tích cực – chống độc, Bệnh viện Đa khoa Thành phố Cần Thơ cùng các Anh/Chị Bác sĩ – Điều dưỡng tại khoa đã luôn tạo điều kiện tốt nhất và giúp đỡ em trong suốt quá trình thu thập số liệu.

*Em xin bày tỏ lòng kính trọng và gửi lời cảm ơn chân thành đến **ThS. Nguyễn Bửu Huy**, người thầy hướng dẫn em trong suốt quá trình thực hiện quyển khóa luận tốt nghiệp, thầy đã dành nhiều thời gian để tận tâm truyền đạt những kiến thức quý báu cũng như chia sẻ những kinh nghiệm có được để em có thể thuận lợi hoàn thành đề tài tốt nghiệp của mình.*

*Em cũng xin gửi lời cảm ơn đến **ThS. Võ Duy Nhân**, vì những đóng góp của Thầy là đã giúp em rất nhiều trong quá trình thực hiện khóa luận tốt nghiệp.*

Bên cạnh đó em xin được gửi lời cảm ơn đến Ban giám hiệu và khoa Dược, bộ môn Dược lâm sàng – trường Đại học Nam Cần Thơ đã tạo điều kiện để em thực hiện quyển khóa luận và những nhận xét từ Thầy – Cô tại hội đồng bảo vệ khóa luận đã giúp em có thêm những kinh nghiệm quý giá cho hành trang sau này.

Cuối cùng em xin có lời cảm ơn sâu sắc nhất gửi đến những người thân trong gia đình đã bên cạnh động viên em trong suốt thời gian học tập.

Em chân thành cảm ơn và gửi lời chúc tốt đẹp đến mọi người!

Cần Thơ, Ngày 23 tháng 06 năm 2020

Sinh viên

Trần Thị Cẩm Tú

MỤC LỤC

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

DANH MỤC BẢNG

DANH MỤC HÌNH

ĐẶT VẤN ĐỀ	1
CHƯƠNG I. TỔNG QUAN	3
1.1. Định nghĩa	3
1.1.1. Viêm phổi.....	3
1.1.2. Viêm phổi bệnh viện	3
1.1.3. Viêm phổi thở máy	3
1.2. Phân loại viêm phổi bệnh viện	3
1.3. Chẩn đoán	4
1.3.1. Viêm phổi bệnh viện nặng.....	4
1.3.2. Viêm phổi bệnh viện do thở máy.....	4
1.4. Dịch tễ học	4
1.5. Tác nhân gây bệnh	6
1.5.1. Cơ chế bệnh sinh	6
1.5.2. Căn nguyên gây bệnh	6
1.6. Tổng quan về kháng sinh sulbactam	7
1.6.1. Giới thiệu chung.....	7
1.6.2. Cấu trúc hóa học.....	7
1.6.3. Các dạng dùng và chỉ định.....	8
1.6.4. Phổ tác dụng.....	8
1.6.5. Dược động học và dược lực học (PK/PD).....	8
1.6.5.1. Dược lực học	8
1.6.5.2. Dược động học	9
1.6.6. Liều dùng của sulbactam	9
1.6.7. Cơ chế tác dụng.....	9
1.7. Tổng quan về colistin	9

1.7.1. Giới thiệu chung về colistin.....	9
1.7.2. Lịch sử ra đời và sử dụng	10
1.7.3. Cấu trúc hóa học.....	10
1.7.4. Dạng bào chế thường gặp của Colistin	11
1.7.5. Phổ tác dụng.....	11
1.7.6. Dược động học	12
1.7.6.1. Hấp thu.....	12
1.7.6.2. Phân bố	12
1.7.6.3. Chuyển hóa	12
1.7.6.4. Thải trừ	13
1.7.7. Dược lực học	13
1.7.8. Liều dùng	14
1.7.9. Cơ chế tác dụng của colistin	16
1.7.10. Tác dụng phụ và độc tính của colistin.....	16
1.8. Cơ sở dược lý của kết hợp kháng sinh	16
1.9. Vài nét về khoa hồi sức tích cực – chống độc tại bệnh viện Đa Khoa Thành phố Cần Thơ	18
1.9.1. Sơ lược quá trình phát triển của đơn vị	18
1.9.2. Cơ cấu tổ chức tại khoa	19
CHƯƠNG II. ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	20
2.1. ĐỐI TƯỢNG NGHIÊN CỨU	20
2.1.1. Đối tượng nghiên cứu của mục tiêu 1	20
2.1.2. Đối tượng nghiên cứu ở mục tiêu 2	20
2.1.3. Đối tượng nghiên cứu ở mục tiêu 3	20
2.2. ĐỊA ĐIỂM NGHIÊN CỨU.....	20
2.3. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	20
2.3.1. Phương pháp nghiên cứu cho mục tiêu 1	20
2.3.1.1. Mẫu nghiên cứu.....	20

2.3.1.2. <i>Chỉ tiêu nghiên cứu</i>	21
2.3.1.3. <i>Thiết kế nghiên cứu</i>	21
2.3.1.4. <i>Phương pháp thu thập số liệu</i>	21
2.3.2. Phương pháp nghiên cứu cho mục tiêu 2	21
2.3.2.1. <i>Mẫu nghiên cứu</i>	21
2.3.2.2. <i>Chỉ tiêu nghiên cứu</i>	21
2.3.2.3. <i>Thiết kế nghiên cứu</i>	22
2.3.2.4. <i>Phương pháp thu thập số liệu</i>	22
2.2.3. Phương pháp nghiên cứu cho mục tiêu 3	22
2.3.3.1. <i>Mẫu nghiên cứu</i>	22
2.3.3.2. <i>Chỉ tiêu nghiên cứu</i>	23
2.3.3.3. <i>Thiết kế nghiên cứu</i>	23
2.3.3.4. <i>Phương pháp thu thập số liệu</i>	23
2.3.4. Một số quy ước trong nghiên cứu	24
2.3.5. Một số tiêu chí đánh giá	24
2.4. PHƯƠNG PHÁP XỬ LÝ SỐ LIỆU	25
CHƯƠNG III. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU	26
3.1. Đặc điểm vi sinh trên bệnh nhân mắc viêm phổi bệnh viện có sử dụng colistin	26
3.1.1. Đặc điểm nuôi cấy và căn nguyên gây bệnh	26
3.1.1.1. <i>Đặc điểm nuôi cấy</i>	26
3.1.1.2. <i>Căn nguyên gây viêm phổi thở máy tại bệnh viện</i>	26
3.1.2. Đặc điểm kháng sinh đồ với colistin.....	27
3.2. Phân tích tình hình sử dụng colistin từ năm 2017 – 2019	31
3.2.1. Khảo sát tình hình sử dụng kháng sinh colistin trong 03 năm	32
3.2.2. Đặc điểm nhân khẩu học của mẫu nghiên cứu	33
3.2.2.1. <i>Đặc điểm nhân khẩu học</i>	33
3.2.2.2. <i>Một số loại can thiệp và thủ thuật xâm lấn</i>	35

3.2.3. Phác đồ điều trị theo kinh nghiệm	35
3.2.4. Đặc điểm chỉ định colistin trong phác đồ điều trị.....	36
3.2.4.1. Vị trí chỉ định colistin	36
3.2.4.2. Phác đồ điều trị colistin phối hợp.....	37
3.2.5. Đặc điểm về liều dùng và cách dùng	39
3.2.5.1. Chế độ liều và cách dùng của kháng sinh colistin.....	39
3.2.5.2. Đánh giá chỉ định về liều dùng của colistin	40
3.2.6. Đặc điểm độc tính thận trên bệnh nhân sử dụng colistin	40
3.2.7 Kết quả điều trị.....	42
3.3. Theo dõi hiệu quả điều trị của phác đồ kết hợp giữa colistin và sulbactam...	43
3.3.1 Đặc điểm nhân khẩu học của mẫu nghiên cứu	44
3.3.2 Đặc điểm vi sinh.....	46
3.3.3. Vị trí sử dụng phác đồ phối hợp colistin và sulbactam.....	48
3.3.4. Đặc điểm dùng thuốc của colistin và sulbactam.....	48
3.3.5. Đánh giá độc tính thận.....	50
3.3.6. Hiệu quả điều trị.....	51
CHƯƠNG IV. BÀN LUẬN	53
4.1. KHẢO SÁT TÌNH HÌNH VI SINH	53
4.1.1. Đặc điểm nuôi cấy và căn nguyên gây bệnh	54
4.1.2 Đặc điểm kháng sinh đồ với colistin.....	54
4.2. PHÂN TÍCH TÌNH HÌNH SỬ DỤNG COLISTIN TỪ NĂM 2017 – 2019....	56
4.2.1 Phân tích tình hình tiêu thụ Colistin tại khoa hồi sức tích cực trong 3 năm trực thuộc bệnh viện đa khoa thành phố Cần Thơ.	56
4.2.2 Đặc điểm nhân khẩu học trên nhóm bệnh nhân nghiên cứu	57
4.2.3 Phác đồ điều trị theo kinh nghiệm	58
4.2.4. Đặc điểm chỉ định colistin trong phác đồ điều trị.....	59
4.2.5. Đặc điểm về liều dùng và cách dùng	61
4.2.6. Đặc điểm độc tính thận trên bệnh nhân sử dụng colistin	62

4.2.7. Kết quả điều trị.....	63
4.3. THEO DÕI HIỆU QUẢ ĐIỀU TRỊ CỦA PHÁC ĐỒ KẾT HỢP GIỮA COLISTIN VÀ SULBACTAM	63
4.3.1 Đặc điểm nhân khẩu học của mẫu nghiên cứu	64
4.3.2 Đặc điểm vi sinh.....	65
4.3.3. Vị trí sử dụng và đặc điểm dùng thuốc của colistin và sulbactam	65
4.3.4.Đánh giá độc tính thận.....	66
4.3.5. Hiệu quả điều trị.....	66
4.4. MỘT SỐ ƯU ĐIỂM VÀ HẠN CHẾ CỦA NGHIÊN CỨU.....	67
4.4.1. Ưu điểm	67
4.4.2. Hạn chế	67
KẾT LUẬN	68
KIẾN NGHỊ	69
TÀI LIỆU THAM KHẢO	70